

شیرزاد حهسهنه، بو ”رهخنهی چاودیر“:

روحی کویله بون و خوبه دهسته و هدایتی بی مهر جی زنه کان به پیاوه کان بوته فه لسه فه و میراتیکی ئه خلاقی پیروز،
مه ترسی له و هدایه دایکه کانیش کورو كجه کانیان له سه ر به پیروز کردنی ئه و به ها کون و مردووانه گوش ده کنه و ه

چله‌بی زاده و موقتی زاده نه بیت بهختی
مانه‌وهو چوونه پیشه‌وهت رزور که متر
دهبیته‌وه. گومانکردنمان له‌مانه‌وهی
پیکهاتی خیزان له‌نبوونی سه‌ره‌ستی
تاكه که سه‌کانه‌وه دیت له‌سهر ئاستی
بنه‌ماله‌یکه‌وه بیگره تا خودی حیزبه‌کان
خویان، لیره‌دا جیاکردن‌وه ژیانی
تابیه‌تی له‌ژیانی گشتی بوته مه‌حال.
ره‌شکوژی ژنان له‌سهر ناموسپه‌رسنی
به‌لگه‌ی مانه‌وهی خیزانه ودک هه‌لگری
پیکهاتیه‌کی ئه‌خلالی که ته‌مه‌نی ئه‌و
مۆراله سده‌ها ساله، کوزرانی (دواع) و
سده‌های دیکه له‌سهره‌له‌لیزاردنی که‌مه‌ی
دلداری به‌لگه‌یه که که‌کچان له‌چاوی
خانه‌واهه‌کانی خویانه‌وه کۆمەلینک
بوونه‌وه‌ری ئازادو تاکو خاوهن ویستو
حز نین، ئه‌وان هه‌ریه‌که بو خویان
بته‌ئیا هه‌لگری شه‌ره‌فی خیان.

دواهاری ژماره‌یه که له‌ملاکان و بگره
ژماره‌یکی دیکه‌ی پیاوه خوینده‌واره‌کانی
ناو حیزبه نیسلامیه‌کان له‌وهی
تیکه‌لگردنی کچان و کوران به‌حه‌رام و
کوفر ده‌زانن ده‌نیو قوتا باخانه‌کاندا
ده‌گه‌پیته‌وه بق شه‌رمی که‌وره‌ی
(یه‌کیتی و پارتی) که دوای حه‌قده سال
له‌بانگه‌شه‌کردنی (عله‌لمانیه‌تی)

بیزیزه‌کان و له‌شه‌پری ناو خودا
زوریان ئهکتیری چالاکی
ئاشی خوین بوبون ده‌نیو
کانی راگه‌یاندنی دوو حیزبه
که له‌ملماننیه‌کی
گه‌بیشتن به‌وهی بانگه‌شی
ستراتیزی بکهن که ئه‌گر
نیازه نه‌نووسراوه‌کانی ئه‌م
بیماننامه‌یه پتر به‌لینینکه
ولکردنی ژیانی رامیاری و
ئردنی نه‌خشه‌ی
اریبیه ده‌نیو بازاره‌کانی
بگره هر هه‌مو جموجولی
وهست به‌جیهانی ده‌وه،
له‌سهر برابه‌شی و
کوردستان ودک میراتیکی
ئینی جیگه‌ی ناکوکی نیوان
زه‌کان و بنه‌ماله‌کان بوبون.
ره‌کیم سه‌باره‌ت به‌گوران و
خیزانی کوردى له‌و
هاتنوه‌وه که من بق خوم تا
دیبین که ئه‌م ده‌زگایه
بوزه‌تیقی به‌خویه‌وه دیبیت)
سال خلت‌هولپتی کۆمەلگای
بوبه ریگر له‌بهر ده‌م
کۆمەلگاوا دروستکردنی

روشنگری، پیشکوتوی زانستی زانیاری و دوزینه‌وهی جو گرافیای تازه بود زیندگی، به ریه کوهتنی شارستانیه‌تیکی دیکه، ریفرومی ظایینه.. دو خیکی سیاسی و کومه‌لایه‌تی باوکه‌کانی ناچار کرد و به پاشه‌کشه بکنه و (سیسته‌میکی باوکسالاری) پاتریارکی نوئی له جیگه‌ی کونه‌که قوت بتته‌وهی بکه‌ویته کارکردن و گمانکردن، گپران به دوای زمانیکی تازه‌ی یه‌که مین خم بوده، برواهیتان به زانست جیگه‌ی به روحی قه‌ده رگه رابی و غایبیانیه لق کرد و روزگاری به پیرۆزکدن مرؤفه‌کان و به راهها دیویکی برکردنیکه بیش وایه ناوه‌کان بیله‌بیونی ژنه‌کان، نورسته، ملاقی که در وست هندیش و بکدانه‌وهی هخلاقیک هم ژیانه، که هر

بۇ مىلىئەنە ناواي عەرەبى بە تەن
ئايىنى و رەمزى نىيە، داكىي
لەناوەنە بۇ ناوهەرۆك، راستىر
بۇتىرىت لەناوەرۆكىوھ بۇ
كشاون. قىسىمدا لەسەر بە كەن
پىباوهەكان بەر لە كۆپلە بۇونى
لەپۇرى سايكلولۇزىيە وە واتا ئى
چونكە ميراتى فىكري و ئەخ
فەزايىكى و نايەكسان و شىۋا
دەكتەر ئەمۇ دە
بىرپۇچۇونە و شىۋەيلى
بىرگەنە وە ئىمە لەسەر ئە
رادەھېنىتىت كە هەر ھەمۇ ئە
بەھقىقىتىكى پاڭ و درېگەرىن

چ ده نیو خیزاندارو چ ده نیو حیزدا، زاووزی کردن و شاشاگه شکه بعون و به زور بعونی نیرینه کان به به راورد له ته ک میینه کاندا گرنگره، بی بزار کردنی چاک له خراپ، نه خوش له ته ندروست، چ خیزان و چ حیزب له سه ر شکومهندی و پیروزی باوک و با پیران ده له و هرین

ته قلیدیه کان که ئاین و کل تور پیکه ووه
به رگری لیده کن ده بنه با یه تی گومان و
پرسیار، خویندنوه وی واقعیت له سره ممو
ئاسته کاندا، له لایه ن دهسته بثیری
خوینده واران و روشنیه ران ده بیت
به پیروزه و ئیمان هینانی کویرانه و که وتنه
دواتی دوگه اکان، ده بیو خودی سیاسته تو
ئاین، که ده بنه مایه بیرنه کردنه ووه
په که وتنی عهقل، رهت ده کرتیه ووه
له هنونوکه دا دو و نمونه له بیاده که به لین
بوو هلگری پرورزه کی له جو ووه
که چی تهمه نیان کورت و عمر ناوه راست
بوون، ئازموونی - کومه له رهندره ران -
که ده کرا وک نه ووه کی نوی کارو
چالاکی سیاسی و کومه لایه تی خویان دژ
بهاوکه کان و دری بخنه و گه رچی زور
قورس بوو بقئه وانیش له برووی
پراکتیکیه و که له شاخ بوون بته
دامه زرینه ری روحی ئه و پروره و خونه،
که خونی باوکه تازه کانه، چونکه خودی
ئه و که سانه هلگری همان میراتی
فیکری و ئه خلاقتی باوکه کونه کان بوون،
گه رچی بقئه بقچونه ده کرتیه بتریت
هه ره موو کاره کتاه کانی ئه و گروپ و
بزاقه له یه که نه ده چوون، کوتایی بوه
هات که ئه و نه وه تووړه و کومانکاره
چوونوه ژیر ده اوی باوکه کان و له دواي
راپه ریندا به ته اوی خویان به دهسته وده،

سازدانی: ئاسو ھاشم

بەشی هەشتەم

رەخنەی چاودىرىپ: پەروەردەي خىزىانى
كۆرد لەھەممۇ چىرۇك و نۇوسييەنەكتىدا
جىنگىھى كۆمان و پىرسىارە، ژىنگىھەكى نا
تەندىرسەت، ئايا ئەم پېرسە كۆرانىيىكى
بەسەردا هاتۇۋە يان چەقى بەستووه؟

شیرزاد حسه‌ن: له بِرگه و بهشی
جیاوازی و لامه‌کانی پیشووترم بُو
پرسیاره‌کانت له مه‌ر مندالی و هر زدی
خُوم و قسکه‌کردن لسَر دُوكی ناجیگیر
باری ناهمه‌واری کوئه‌لایه‌تی و خیزانداری
کوردي، که یه‌که‌مین ده‌گزایه کچو
کوره‌کانمان تییدا پروره‌رده ده‌کرویت.
وه‌لامی ئه‌م پرسیاره‌ت دهست ده‌کرویت.
سیسته‌تمی باوكسالاری که رُوحی
توندوییزی نیزینه‌کان به‌ریوه‌ی ده‌بن،
له‌ئاکاما ملیونه‌ها دایکی ترسیق‌کو
شه‌رمن و غه‌گینی خولقاندووه، له‌نیو
سده‌ی رایردوده، به‌خوبینده‌وی خُوم بُو
ذیان و په‌بیوه‌ندیه‌کانی مرؤفه‌کان ده‌نیو
همان ماله‌کاندا، لبرووکه‌شدا گُواوه،
به‌لام له‌ناوه‌رُوکداو له‌رُوحی په‌روده‌ی
ئیمده‌دا همان پرُوسه‌ی خه‌ساندن و
کوشتنی ویست و جوانی و خون
به‌رده‌وامه، همان رُوحی پر لزه‌برو
زه‌نگ و شه‌پانگیزی و دوزمنکاری ده‌نیو
ماله‌کان و مه‌کته‌به‌کاندا به‌هه‌رمینه و
بېه‌وی هه‌یه، تنه‌ها گُوارانیک که هه‌یه و
ماهیه ناسووده‌یه ئوه‌یه که هه‌نوکه
ژماره‌یه کی زور له‌نه‌وهی تازه‌و کمتر
ده‌نیو نه‌وهی باوان قسه له‌سَر ناریکی و
ژینگه‌ی شیواوی خیزانی کوردي ده‌کریت
وه‌ک ده‌گای په‌روده‌و راهیناتی مرؤفه
له‌سَر به‌های تازه‌و جوان و مرؤفه‌په‌روده.
قوغانیگی پنده‌وگه و گاگلوکتی کردن.
به‌لام هرگیز ترس و نیکه‌رانی خُوم پی
ناسیش دریته‌وه که هیشتا زورن ئه و
دایکانه‌ی که‌هه‌نوکه‌ش و هکو دایکی من و
هاو نه‌وه‌که‌ی خُوم میرده‌کانیان
به‌جوره‌ها شیوازو بزه‌بری هیزو توئانی
مادی و رُوحی که له‌زیر چنگیاندایه
ژنه‌کانیان ده‌چه‌و سیتنه‌وه و له‌زیر
هه‌شمونی زالی نیزینه‌کاندا ژنان زه‌لیل و
زه‌بیون ده‌بن، دیاره ئه‌رس و شه‌رم و
ملکه‌چپتکردنه هه‌ر له‌ر رُوژه‌وه دهست
پنده‌کات که کچه‌کان له‌دایک ده‌بن، چی
خلتله‌و پیسی و پاشماوه‌ی ئه‌خلافی کون و
دارزیوه‌یه و هکو کوئه‌له و انبیه‌کی پیروز
به‌کچه‌کانمان و تراونه‌ته‌وه، رُوحی

شیرزاد حه سهن له کاتی و توییزی "ره خنهی چاودییر" دا

نه یانوپیراوه گوتاریکی راسته قینه یان
هه بیت لمه پر جیاکردن و هی ثایین
له سیاسته که به بُو دامه زراندی
سرپوشتنیکی تازه بُو جهسته سیاسی که
حکومه تیکی هاوچه رخ گهر کیهه تی
پیوسته و مرجی یه کمه.
که قسه له سه دامه زراندی شارو
کومه لگایه کی هاوچه رخ و تهندروسته، که
کوره کچه کان پیوستیان به وه هیه جگه
له خوشکو برای خوی نیترو مینی دیکه
بناسن، گه برپامان به وه بیت که ده نیو
کونده کانداو له قوناغی شوانکارهی و
کشاوه رزی و به حکومی ژیانی هه ره و هزی
کوره کچه کانمان پیکه وه کاریان
کرد و وه، بی جبه و عباو مانتو نیقاب،
بُچی ده بیت له سه ره تای سه ده بیست و
یه کداو له میانه په بروه رده و فیرکردن
کچان و کوران پنکه وه لهه مان ها و کاری و
هه ره و هزی بیهه شیان بکهین؟ خودی ئم
ترس و تو قینه هی گه و ره کانه که به بیچ
ما فیکی یاسایی و شارستانی و ئینسانی
ئم سه دردهم بُویان نیه که مه به زیانی
منداله کان بکن که (ئیمامی علی)
له وته یه کی به ناویانگی خویدا و تو ویه تی:
”منداله کاتان له سه ره خلاقی خوتان
فیر مه کهن، چونکه ئه وان بُو سه درده مینک
خولقاون که سه ره ده مه ئیوه نیه“
خودی ئم و ته یه بُو خوی ریز گرتنه
له په بروه ده دهیه کی هاوچه رخ که هه رگیز
ناکریت کوپی په بروه دهی باوکو با پیران
بیت ■

فه زایه کی مه ده نی و سیاسی هاوچه رخ.
باوکه کان له سه ره ئاستی سیاسی و
کومه لایه تی به رهه مهینه ری هه مان روحی
ته قلیدی بوون که نهک به های تازه
نه هینا کایه وه، بلکو به های
مردو وه کانیان زیندو و کرد وه، هیچ
جیاکاریه کی له نیوان خیزان و فه زای
سیاسیدا تا هه نووکه نه کراوه که تیادیا
هه رهه موومان پیکه وه بتوانین لهو نیزامه
باوکسالاری و باوکپه رسنیه وه بترازین و
رووه و جو رین له حکومه اپانی و ده وله تی
تازه باز بدهین. چ ده نیو خیزاندار و ج ده نیو
حیزدا، زاووزی کردن و شاگه شکه
بوون و بُزربونی نیزینه کان به براورد
له ته ک مینه کاندا گرنگره، بی بیارکردنی
چاک له خراپ، نه خوش له ته ندر و سوت، چ
خیزان و چ حیزب له سه ره شکومه ندی و
پیرۆزی باوکو با پیران دله و هرین که
سه ره تاواو کوتایی دهسته لات و هیزه
ره مزیه کانی دهستنیشان ده کات که
ئممه یان دژی حکومه اپانی هاوچه رخانیه
که یه کمین کار بیکات جیاکردن و هی
مه نتفی خوین و پیرۆزی بنه ماله یه
له مه نتفی سیاسته که کرد یه کی
مودیرنه، هه رله برهه و هش که روحی تیره
گه ری و خرزخ مینه تپریکی گه و ره
در و سوت ده کات که سیاسته ده کات
به شوینی حه و انده و دلداری و خاترو
خوتی نیوان چهندین کاره کتنه ری
سیاسی و وا که ئنگه ره ئاغاوات و
به گزاده وه شیخه کان و ملا زاده وه گله رو
به رهه مهینانی تیدا بیت که بتوانیت
جیگه کی چهند هه زار که نجیک له چهند
کارگه و فابریقه یه کدما بکاته وه. هه قایه تی
نه براوهی گندله لی له سه ره زمانی خه لکه وه
کو استراهیه وه بُو سه ره زمانی خودی
پاسه وانانی گنده لخوازی.. له هه مه مه
ترستاکتر نه مانی خه ونه که سیاسته
له پرژهه کی رابون و هه ستانه وه
نه توهیه کی بنده دست هان ده دات رو وه
ئازادی و گیشتن به هه مه برهه و خیرو
خوشی شارستانیه تیک که له سه دهها
که ناله وه ئاشنامان ده کن به لاه دایکبونی
جیهانیکی تازه که ئیمه لکی بی به شین،
له پال نه بونی مورال و ئه خلاقیک که
ئه گه ر سیاسته پشتی تیکرد ده بیت
به گمه کانی باز اپو قازانچ و سود په رسنی.
ئزموونی سییم که له سه ره تای ئم
په رهگرافه دا ئامازدهم پیکردو له ده ره وه
جموجولی سیاسی خوی کوکرده وه بوو
به هه لکری پرژهه کی راسته قینه و
ژمارهه کی له وانه بوون که به ته و اوی
ئاؤمید بوون له زیندو و کردن و هی باوکه
مردو وه کان و له دایکبونی سیستمیکی
پاتریارکی نوی تا ده هات دو وتر
ده که وته وه، ژمارهه کی زوریش له نه وه
تازه ش له روش بیران و خوینده واران و
نووسه ران و هونه رهه دناد دابه ش بوون،
که وتنه خیانه تکردن لاهی کدی و له و
پرژهه بنه نیاز بوون را په بین و رابوونیکی
تازه پیشی بخات، ئه وانیش سایلی
کاره کتنه ره کانی ناو سیاسته چوونه وه

روحی پاتریارکی کون و تهقلیدی جنگه و پیگهی لهق نهبووه،
به پیچهوانهوه دوای ههقده سال تهکیه و دیوه خان و روحی خیل و
پهیوهندی زور کونی خوین و بنهمالهی پیرزوفو ناپیروز زیندووه
بوونهوه، ههر تیره و خیل و بهره باینک دهیه ویت حیزی خوی
ههبیت و خوی لهو پرورژ شدمنهی به گورد بوون بدزیتهوه

ئەزمۇونى دووھم تۈورپەترو هارتىرو
پېرخەون ھاتتە مەيدانى ئە وىكچو كورە
گەنچانە بۇون كە لەسەرەتاي راپەرىن
بەناوى (شوراكان) چالاکى سىياسىسى
چەكدارىو فيكىريان دەنۋاند،
دروشىمەكائىش يەكچار قورس و گران
دەھاتە برگۈنى باوکە تەقلىدىيەكىان، ئۇ
باوكانىي كە مەھالە لىيگەرىن كورەكان
تەخت وتاراجوسەر سەكۈ كانيان پى چۆل
بەكەن، ئەزمۇونى سەرگەردانى ئە و كچو
كورە جەھىلانە كە منالانى لاكەوتە و
پەراوىز كەوتۇرى ناو ژيان و سىياسەت
بۇون، يەكتىك بۇو لەئەزمۇونە ھەرە
تاللاكان كە بەتىران و كوشتن و كۆچ و
سەرەلەلگىرن كۆتاىيەتات.
دوای نىشتەتە وەتىپ و تۆزى ئەش
جەنگو مەملاتى و بەيەكداانە، دوای
توانە وەتى كەسەكان و گروپە تۈورپە
گۇمانكارەكان دەنئىو حىزبە